

EERLIJK *zullen we alles* DELEN

Geen flauwe idee heeft Anne Havelaar wat haar man verdient of wat het wachtwoord van zijn rekening is. Hij regelt zijn geldzaken, zij de hare. Maar wat als er onverhoopt iets misgaat?

‘**W**at! Weet jij niet hoeveel je man verdient?’ Mijn vriendin slaat geschokt haar hand voor haar mond. ‘Niet precies, nee,’ zeg ik (even voor mijn verdediging: mijn man is zzp’er en hengelt elke maand een ander bedrag binnen). ‘En wat hij op zijn rekening heeft staan, weet ik ook niet, want ik ken zijn wachtwoord niet. Hij het mijne ook niet, trouwens.’ Nog grotere verbazing bij mijn vriendin. ‘En als er nu wat met hem gebeurt, hoe kom je dan bij zijn geld?’ Ik voel me ineens heel dom, want realiseer me dat ik daar nog nooit bij heb stilgestaan. Als mijn man morgen in een coma raakt – god verhoede – kan ik inderdaad niet bij zijn geld, alleen bij dat van mijzelf en wat op onze gezamenlijke rekening staat. Elke maand maken we daar beiden een bedrag naar over en daar betalen we alles van. Dat is tenminste het streven, want vaak is het halverwege de maand al op en betalen we de boodschappen van onze eigen rekening.

Koffiefilters dichtnaaien

Die financiële discretie heeft met onze persoonlijkheden te maken en die stammen weer uit onze jeugd. Mijn moeder heeft me altijd ingepeperd dat ik later op eigen benen moest staan en niet financieel afhankelijk moest raken van een man. Ze was kostwinner en verdiende genoeg, maar was geen *big spender*. Ik ook niet. Bij mijn geliefde hadden ze het vroeger niet breed en hij heeft dat zuinige van zijn moeder altijd benauwend gevonden (nu ging mijn schoonmoeder ook ver: er gaat een verhaal dat ze eens koffiefilters had gekocht die niet goed gelijmd waren en zij toen elk filter op de naaimachine heeft zitten

dichtnaaien). Hoe het ook zij: mijn mans jeugd leidde ertoe dat zodra hij geld had, hij het uitgaf. Deze twee verschillende geldpersoonlijkheden, gecombineerd met het feit dat we allebei nogal op onze autonomie zijn gesteld, zorgen ervoor dat we onze financiën altijd volstrekt gescheiden hebben gehouden, maar wel zorgden voor een gelijke verdeling: het huis is voor de helft van mij, we zijn op huwelijkse voorwaarden getrouwd en we verdienen ongeveer evenveel (wat hij ongeveer per jaar verdient, weet ik namelijk wel).

Ben ik inderdaad gek, zoals mijn vriendin me wil doen geloven? Bij haar komen alle inkomsten immers op één rekening binnen. Bovendien beheert zij het geld, betaalt alle rekeningen én bepaalt ze hoeveel zij en haar vriend per maand voor zichzelf kunnen besteden. Ze geeft hem als het ware zakgeld voor zijn sigaren en Laphroaigh whisky. Dat zou ik bij mijn man niet hoeven proberen.

Vrouwelijke onwetendheid

Volgens financieel planner Jacqueline van der Vorm is het niet verkeerd om je geldzaken gescheiden te houden, 'alhoewel het wel handig is om even de wachtwoorden van jullie rekeningen uit te wisselen'. Er ontstaan pas problemen als er iets niet goed gaat, zoals bij overlijden, faillissement, werkloosheid of scheiding. Van der Vorm: 'In mijn praktijk zie ik dat vrouwen – hoogopgeleid of niet – veel minder van hun geldzaken weten dan mannen. Jouw vriendin is dus een uitzondering. Mannen gaan vaak over de grote zaken als hypotheek, auto en verzekeringen, vrouwen doen de boodschappen en zaken die met de kinderen te maken hebben. Als ze dan zelf verantwoordelijk worden voor de grote kosten, wreekt zich die onwetendheid. Zeker als je niet bent getrouwd, maar samenwoont, zijn er consequenties. Als samenwoner heb je niet automatisch recht op elkaars ouderdomspensioen, als gehuwde wel.'

Maar ook mensen die denken dat ze het wel goed hebben geregeld, zoals ik – huwelijkse voorwaarden, testament – komen soms voor verrassingen te staan. 'Stel dat jouw man failliet gaat, dan kan het gezamenlijk vermogen door schuldeisers aangesproken worden. Daar kan ook jullie spaarrekening onder vallen. In de huwelijkse voorwaarden staat namelijk vaak dat partners het geld dat aan het eind van het jaar over is, samen moeten delen. Omdat dit in de praktijk vaak niet gebeurt, is niet duidelijk wat van wie is.'

Scheve ogen

Goed, misschien moeten we weer naar de notaris, maar voor nu ga ik er even vanuit dat mijn man niet failliet gaat. Blijft de vraag of wij gek zijn met onze strikte verdeling en of we met een slimmere aanpak wellicht wat meer geld kunnen overhouden (in deze tijden van crisis). Van der Vorm: 'Er zijn drie manieren om het binnenkomende geld te verdelen: je betaalt allebei evenveel, zoals jullie, verdeelt de uitgaven naar verhouding van het inkomen, of zorgt dat je allebei hetzelfde bedrag overhoudt voor privé-uitgaven. De middelste optie lijkt het eerlijkst, maar daar kun je over twisten. Degene die meer verdient, heeft dan namelijk ook meer geld voor zichzelf. Zeker wanneer de salarissen erg uit elkaar lopen, kan dat scheve ogen geven binnen de relatie.' Daar kan freelance collega Inge over meepraten. Haar man verdient ruim drie keer zo veel als zij.

'Onze salarissen worden op onze eigen rekening gestort en we hebben een gezamenlijke huisrekening. Mijn rekening is bijna leeg nadat ik mijn deel heb gestort, de zijne niet. Ook heeft hij een grote spaarrekening, terwijl het mij niet lukt om te sparen. Gelukkig betaalt hij wel onze vakanties en die zijn dan ook behoorlijk luxe. Maar hij verwacht weer wel dat ik op vakantie regelmatig trakteer en dat is voor mij een veel grotere opgave dan voor hem. Hoewel we dus goed in het geld zitten, voelt dat voor mij toch niet zo.' Jacqueline: 'Het allerbelangrijkste bij geldverdeling is communicatie. Daar schort het in dit voorbeeld wel aan. Maak duidelijke afspraken wie wat betaalt en leg je financiële situatie regelmatig onder de loep. Verder is van belang dat je grip op je geld hebt. Uit onderzoek van het Nibud blijkt dat dat mensen bijna nog gelukkiger maakt dan veel geld hebben. Ik adviseer dan ook vaak om een digitaal huishoudboekje bij te houden.'

Ragout uit het kerstpakket

Iemand die dit doet is Lotte. Haar vriend verdient veel meer dan zij, maar is sinds kort werkloos met een WW-uitkering. Ze gingen er 1000 euro per maand op achteruit. Lotte: 'Daarvan raakte ik zó in de stress, dat ik bijna meer oog had voor onze financiën dan voor Sanders gevoelens over zijn ontslag. Ik had het gevoel dat we helemaal niets meer konden, niet meer op vakantie, geen leuke uitjes meer met ons dochttertje. Daarom ben ik goed gaan budgetteren. Op Afas.nl houd ik een digitaal huishoudboekje bij, waardoor ik veel meer inzicht kreeg in onze inkomsten en uitgaven. Nu maak ik een maanbegroting. Als we na drie weken over ons boodschappenbudget zijn, eten we alles op wat we nog in huis hebben, inclusief de blikjes ragout uit het kerstpakket. De volgende maand ga ik dan naar goedkopere supermarkten, zodat we toch uitkomen. Nina's kleding koop ik op kledingbeurzen en ik krijg veel van vriendinnen met oudere dochters. Zo redden we het wel tot Sander een nieuwe baan heeft.' En wij? Wij redden het ook. Natuurlijk is mijn zupper chagrijnig als hij een tijd weinig opdrachten heeft (en ik ook), maar toch vind ik dat we het redelijk op orde hebben. Wel ga ik ook een digitaal huishoudboekje bijhouden, zodat ik meer grip heb op ons geld heb en ik niet steeds geld van mijn spaarrekening hoef over te maken naar de huisrekening. Nu alleen nog even mijn man zijn wachtwoord ontfutselen. ■

TIPS VAN JACQUELINE VAN DER VORM

Spreek financiële doelen af, zoals sparen voor een grotere aankoop of voor je kinderen

Zorg dat je een buffer hebt van ongeveer 10.000 euro, dan heb je voldoende reserve voor onverwachte aankopen

Ga regelmatig samen zitten om te bekijken hoe je er maandelijks voor staat

Maak een jaarbegroting

Zorg dat je beiden op de hoogte bent van jullie geldzaken en laat dus niet één van de twee de financiën regelen